

ALTINYILDIZ İLKÖĞRETİM KURUMU

"Türkiye'nin Örnek Okulu"

MEB Kalite Beratlı - Avrupa Dil Ödüllü Eğitim Kurumu

ÖDEV ALIŞKANLIĞI

Değerli Velilerimiz,

Ailelerin en çok yakındıkları konulardan biri, çocuğun kendi başına ödev yapmaması, sürekli hatırlatmaya veya çevresinde ancak birileri varken ödevini yapmaya ihtiyaç duyması yönündedir. Ayrıca aileler ödevler çok uzun sürdüğü için bir başka etkinliğe vakit kalmadığından ve bazen çocukların ödevlerini baştan savma yaptıklarından şikâyet ederler. Pek çok anne-baba bu sorunları yaşamaktadır. Bu süreç anne-babaların sık sık hatırlatma yapmaları, motive edici sözlerle çocuğu ikna etmeye çalışmaları, tehdit ve azarlama yöntemleri kullanmaları ve çocukların da devamlı olarak kaçınma, özürler bulma, direnme, oyalanma gibi davranışlarda bulunmaları şeklinde sürer.

Ebeveynlerin çoğu ödev yapma sisteminin içinde; anne-baba, öğretmen ve çocuğun yer aldığı üç farklı katılımcı gerçeğini gözden geçirir. Ödev yapma sisteminin sorunsuz sürdürülebilmesi için, herkesin üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmesi gerekmektedir.

Ödev velinin değil, çocuğun sorumluluğundadır!!!

Ödevin esas işlevi öğretici olmasıdır. Bu durum çocuklara, becerilerini geliştirme ve pratik yapma imkânı verir. Diğer bir işlevi ise, sorumluluk, öz-disiplin, bağımsızlık, zaman kontrolü gibi uzun vadede çocukların sadece sınıfta değil, işlerinde ve günlük yaşantılarında da onları başarıya götürecektir. Ödev bunlarla birlikte, velilerin çocuklarının neler öğrendiklerini yakından takip edebilmeleri, böylece eğitimleri ile ilgilenebilmeleri için de bir fırsat sunar.

Kuşkusuz ki ödev velinin değil, çocuğun sorumluluğundadır. Ailelerin, ödev sorumluluğunu kendi üzerlerine alma gerekçelerine bakıldığında birkaç nedenle karşılaşırız:

- Çocuğunun sınıf ya da öğretmen karşısında mahcup olmasını istemeyen anne ya da baba, kendisi hem hızlı hem de mükemmel bir şekilde ödevleri bitirip, çocuğuna karşı görevini yapmış olmanın rahatlığını yaşar.
- Çalışan aileler çocuğuna yeterince zaman ayıramadığını düşünerek, ödevde ayrılacak zamanı azaltmak için ona destek olmaya çalışırlar.
- Anne ya da baba çocuğunu yeterince tanıyamadığı, neyi ne kadar yapabileceği konusunda bir fikri olmadığı için onun ödevlerine katkıda bulunmak isteyebilir.

Çocuklar, çoğunlukla okuldan eve ödevle gelirler. Evde yapılacak bu çalışmalar için de belirli bir zaman ayırmak önemlidir. Ödev yapma sürecinin en önemli engellerinden biri ödevde başlayamamaktır.

Kimi çocuklar, ödevlerine hedeflenen zamanda başlar, istekle çalışır ve bitirirler. Kimileri ise, bir türlü ödevine başlayamaz, eğlenir, ancak zaman iyiden iyiye daraldığında zorlama ve uyarılarla harekete geçerler.

Çalışmaları ayrıca; televizyon izlemek, bilgisayarda oyun oynamak, ders dışı yayınları okumak, kapıya gelen bir arkadaş, sokakta oynanacak bir oyun, evde yapılan bir uğraş ve daha pek çok şey engelleyebilir.

Ebeveynlerin, çocuklarının ödev yapma konusundaki şikâyetleri ya da çocuğun ödev yapmayı istememesi bazen kendi hatalarından da kaynaklanıyor olabilir. Eğer anne-baba çocuğun unuttuğu ödevlerini onun yerine telefonda öğreniyorsa ya da araştırma ve proje ödevlerini çocuğun yerine "daha iyi" olması adına kendi yapmaya kalkışiyorsa, unuttuğunda onun yerine okula götürüyorsa, çocuk ödev yapma sorumluluğunu kendi üzerine almak istemez. Bunu ailenin sorumluluğu zanneder ve her seferinde onların hatırlatmasına ve yardımına ihtiyaç duyar. Ayrıca bir çocuk sürekli ödevlerini yapıp yapmadığı sorgulandığında, ailenin ağzından "oğlum/kızım ders çalış", "ödev yap" cümleleri düşmediğinde, çocuk "nasıl olsa ben hatırlamasam da annem babam hatırlatır" diye

düşünerek siz uyarmadan dersin başına oturmaz. Buna ek olarak, anne-babanın çocuğun ödevlerini kontrol ederken çok titiz davranarak sıkı düzeltmeler yapması, sürekli eleştirilerde bulunup sık sık müdahale etmesi şeklinde mükemmellik beklentisi, çocuğun ödevlerini çok özenli yapması adına gereğinden fazla vakit kaybetmesine neden olur. Bu durum da öğrencinin ödev yapmaktan kaçmasına yol açar.

Çocuğunuza ödev yapma alışkanlığı kazandırmak için neler yapabilirsiniz?

- Öncelikle çocuğunuzun kendi davranışlarının sorumluluğunu kendisine bırakmakla ve ev ödevlerinden kendisinin sorumlu olması gerektiğini öğretmekle işe başlayabilirsiniz. Birinci sınıftan itibaren tutumlarınızla, ödev sorumluluğunun kendisiyle öğretmen arasında olduğunu ona anlatmalısınız. Okula yeni başlayan çocukların düzenli bir okul yaşamı ve ödev alışkanlığına sahip olabilmeleri için sizlerin yardımlarına ve düzenlemelerine ihtiyacı olabilir. Anne- baba,rehber öğretmenin de yardımıyla çocuklarımıza bir plan hazırlayabiliriz. Çocuk ödevlerini ne zaman nerede yapacağını, ne kadar süreceğini bilirse ya da bunlar bir plan dâhilinde yapılırsa ödevleri ertelemesinin önüne geçilebilir.
- Çocuklar eve geldiğinde belirli bir dinlenme süresine ihtiyaç duyarlar. Bu arada ikinci kahvaltısını yapabilir, anne-babası ile sohbet edebilir ya da biraz oyun oynayabilirler. Çocuğun hangi saatte, nerede ve ne kadar süre çalışacağına çocukla işbirliği içinde karar verilmelidir.
- Çocuk bazen ödevini yapmak istemeyebilir. Bu durumdaki öğrenci yaptığı davranışın sonucu ile karşılaşmalı, bu durumda çocuğu zorlamak yerine öğretmeni ile işbirliğine girerek ödevini yapmamasının sonucu okulda yaşatılmalıdır. Bu konuda cezalar vermek yerine, davranışının sonucu ile çocuğu karşılaştırmak daha yerinde olur.
- Ödev alışkanlığı için uygun bir çalışma ortamı önemlidir. Sessiz, televizyon ya da oyuncaklardan uzak, aydınlanmanın ve ısının yeterli olduğu sakin bir ortam, dikkatini dağıtan uyarlardan temizlenmiş düzenli bir masa önem taşır. Ödevden önce gereken materyalleri temin edin ve çocuğun bu materyalleri ödevlerden önce hazırlamasını isteyin.
- Çocuk yaptığı ödevleri okula götürmeyi sık sık unutuyorsa, evde “ödev koyma yeri” oluşturabilirsiniz. Akşam ödevlerini oraya bırakıp sabah da oradan alma alışkanlığını bir süre sonra kazanacaktır.
- Siz olmadan ödevlerini yapmıyorsa, ödevlerini nasıl yapacağı konusunda önce ona yol gösteriniz, kendi başına yapması için süre belirleyiniz.
- Asla onun yerine ödevlerini siz yapmayınız, ödev yaparken başında bekleyip sık sık düzeltmelerde bulunmayınız. Siz olmadan ödev yapmıyorsa ve sizin onun yanında olmanızı alışkanlık haline getirdiyse bunu kırmak için kararlı ve tutarlı davranınız. Bu süreç içerisinde ödevlerini bitirdikten sonra kontrol edebilir ya da ara sıra çok takıldığı yerde ödev yaptığı odaya gelip küçük ipuçları verebilirsiniz.
- Çocuğunuz ödevlerini kasıtlı olarak yapmıyorsa, bu durum çocuğun yaşadığı güven eksikliğinden kaynaklanıyor olabilir. Çocuk, “Zaten ödev yapsam da ailemin istediği başarıyı yakalayamıyorum.” şeklinde düşünüp ödevleriyle uğraşmayabilir. Bu nedenle ödev yapmadığında onu yıkıcı bir biçimde eleştirmek, aşağılayıcı sözler söylemek ya da ceza vermek yerine, mümkün olduğunca motive ederek, kendine olan güveni desteklenmelidir.
- Çocuklar en iyi oyunla öğrenir, anlamadığı zamanlarda ödevlerinin içine biraz oyun katabilirsiniz.
- Çocuğunuz zaman zaman başarısız olduğunda ya da sınavlarından düşük not aldığıda anne- babasının yine onu seveceğini bilmelidir. Okul sorumluluğu kendisinin olmalıdır, düşük not da olsa anne-babasına karşı kendisini mahcup hissetmektense, kendisinin üzüleceğini düşünmelidir.

Şunu unutmamak gerekir ki çocuklar okula başladıklarında; ödevlerini nasıl yapacaklarını, zamanı nasıl planlayacaklarını, ortamı nasıl düzenleyeceklerini, ödev ne kadar süre ayıracıklarını, dikkatlerini nasıl toplayacaklarını bilemezler.İşte tam bu dönemde **ÖZEL ALTINYILDIZ İLKÖĞRETİM KURUMU REHBERLİK SERVİSİ** olarak yanınızdayız.Veli ve Rehberlik Servisi işbirliği ile öğrencilerimizin yaşadığı bu yeni deneyimleri doğru davranışlar haline getirmelerini sağlayarak geleceklerini daha iyi planlamış olacağız.